

0722 531 385

השבונו בקו

די נאדדענע קייט
שיפור קבר ונפלא
**שלשלת מאורי
החסידות**
ספר הרה"ח אהרן יאראוויטש שליט"א
סדר שבוע כיום ראשון
בהיכל המרכזי שפוחה 9

להתאחד

גליון שבועי לגילוי אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' ותלמידיו

הלימוד היומי בכפרי חסידות

לשבוע הבעל"ט
ספה"ק מאור עינים (ויצא)

יום	מד"ה
ראשון	וכל זה האמור תיקן
שני	או יאמר פירוש
שלישי	שהם בחינת ארבע
רביעי	והחיות ההוא הוא
חמישי	ועל ידי האור
הצטרפות למנוי לחוברת החודשית עד הבית	עד ד"ה ויצא יעקב

ניתן להירשם למנוי לחוברת החודשית עד הבית
07474-61616

פרשת תולדות תשפ"ה / גליון שלי"ד

רוח אפנו

אנו שמחים עם הדינים כי כל תכליתם הוא להיות ראוי ומוכשר לקבל השפעת החסד

דבר פלא איתא במדרש תנחומא (בפרשת) "בשעה שנולד יצחק היו הכל שמחים, שאלמלא לא נברא יצחק לא היה העולם מתקיים, ע"כ. ולכאורה יפלא שדווקא יצחק שמידתו - מידת הדין, שהיא היפך השמחה לכאורה, והוא זה שמביא קיום ושמחה לעולם.

בהקדם ביאור ענין הדינים שבועלם, ותכלית היסורים בגשמיות והקשיים ברוחניות. כי השי"ת ברא העולם חסד, וכל השפעת השי"ת הוא רק בטובו הגדול. אולם מפני שאינו רואים לקבל את טוב השי"ת כאן בעולם הזה המוגבל, לכן שולח השי"ת יסורים וקשיים כדי לזכך אותנו, ובכך להכשיר אותנו להיות כלים ראויים להאור האלוהי. ויפתח לנו את הדין ויצטרע בעולם אינו דין כשלעצמו, אלא היא מתוך השפעת חסד וטוב ה', אלא שהוא הקדמה כדי להיות כלי לקבל הטוב.

ולכן יחייב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך על הטובה (ברכות פ"ט מ"א), ולקבולונוהו בשמחה (ברכות ט:). כי באמת הרע הוא חלק מהשפעת הטוב, שהוא מוכן ומכשיר שיוכל לקבל הטוב. והנהגה זו היא בין בגשמיות, שתכלית היסורים הוא להכניע את האדם ולזככו, ובין ברוחניות שכל ירידה וקושי הוא כדי שיתאמץ להתקרב להשי"ת, ויתפלל על זה, ובכך הוא נעשה כלי ראוי לברכה, וכמבואר באריכות ב'מאור עינים' (בפרשת).

ועבודתנו בעת התגברות חשכות וצער, הוא שלא להתייאש ולהתעצב, אלא להתחזק בשמחה שהנהגה זו הוא רק מטוב השי"ת, ועל ידי שיתאמץ ולא יפול, יזכה אחר כך ליהנות מזיו שכירתו אפילו בגלות, וגם יתפלל אז להשי"ת כי בכך ממתיק הדינים.

זהו ביאור הענין שדווקא יצחק הוא זה שהביא את השמחה והקיום לעולם, כי על ידי הדין יכול העולם להתקרב להשי"ת, וליהנות מזיו שכירתו.

וזהו שבייך יצחק את יעקב ויתן לך אלוקים (כו, כח), ובמדרש (רבה טו, א) יתן ויחזור ויתן, ומבאר אבא מארי ז"ע שענין שני הנתנות הכוונה הוא, שהשי"ת נתן נתנה של דין לפני נתנה של חסד, כדי להיות ראוי לקבל את החסד.

מקור: רעוא דרעווי תשע"ה; הדעה והדיבור שס"ד

כרכת מוזל טוב
שילוחי כוח ליריחינו החשוב
הרה"ח ח'ר' **עמרם דייטש** שליט"א
מחנכי וחסידים שבת חתונות ומאז
- והסם חיים -
דורגל הולדת בנו למוזל טוב
במתן פתח הנפש ר"ג יפה ליהנות ממתן וחסד

500 גליונות
נדרבת הרה"ח ח'ר' **חיים צבי**
לעמבענע שליט"א
דורגל הולדת בנו למוזל טוב
במתן פתח הנפש ר"ג יפה ליהנות ממתן וחסד

נדרבת
הרה"ח ח'ר' **אברהם יצחק בר"ד**
וייס שליט"א
דורגל הולדת בנו למוזל טוב
במתן פתח הנפש ר"ג יפה ליהנות ממתן וחסד

דיבורי חסידות

עבודת הפרשה מספרי החסידות - בשפת המעשה

יש מעלה ביחוס?

צדיק בן צדיק אינו יכול כל תלות את עבודתו בעצמו, כי הוא יודע שהחינוך הטוב והשרשים הקדושים שקיבל עמדו לו. וזה היתרון בתפילת צדיק בן צדיק

ומבקש מצד זכויותיו, אזי הזכויות שלו מאוד מוגבלות, כי סוף סוף הוא בעל גבול, אך כשאנו ראו, ומבקש מצד רחמי השי"ת, אזי השי"ת נותן לו רחמים כרוב טובו, רחמי אין סוף.

דא עקא, שצדיק בן רשע קשה לו מאוד להרגיש שאין לו זכות עצמית, שהרי בעצמו עשה את הדרך הקשה לחזור בתשובה, ונמצא שהרגשת הישות שלו מוכרחת. "אך זהו כשהוא צדיק בן צדיק, אז יוכל לבקש מהשי"ת מצד זכות אבות, אבל כשהוא צדיק בן רשע אינו יכול לבקש מצד זכות אבות, רק עיקר הבקשה מוכרחת להיות מצד מעשיו, ולתפלה כזו אין הקב"ה מונה כל כך לקבלה, שאינו בוחר רק בשיירי זמרה, זה העושה עצמו כשייריים. והנה יצחק היה צדיק בן צדיק על כך היה תפלתו רק מצד זכות אבות, ורקבה היתה צדקת בת רשע ותפלתה היתה מצד זכותה. וזהו 'ועתה יצחק לה' לנכח אשתו', היינו שעתירתו ותפלתו של יצחק היה בבחינת תפלתו באשתו, היינו בתחנת התנגדות נגד תפלתה, ומפני מה היה שבתפלתה היתה הוא בציצמה העיקרית, מחמת שלא היתה יכולה לבקש מצד זכות אבות כגיל" (עין שם ביתר אריכות).

לאמר: צדיק בן רשע אין לו במי לתלות את תפלתו, אלא בעצמו, וזה מפיל אותו לישות. הדבר הזה נכון גם בכל פרטי עבודת השי"ת, שאין לו במי לתלות את מדרגתו אלא בעצמו, ולכן קשה לו מאוד להשתחרר מהרגשת הישות שהוא עצמו זכה להגיע לאן שהגיע, ברוב עמלו ויגיע כפו. לעומת זאת, צדיק בן צדיק אינו יכול כל לתלות את עבודתו בעצמו, כי הוא יודע שהחינוך הטוב והשרשים הקדושים שקיבל עמדו לו. ולכן ישנה מעלה יתירה דווקא בתפילת צדיק בן צדיק, לא משום שהוא בן של צדיק, אלא משום שכבן של צדיק - הוא אינו מסוגל להתגאות בעבודתו שלו.

הבושה היא הרווח

ב"ה נולדנו כולנו בבתי חרדים לדבר ד', וחיינו בחינוך מובהר שבמבוחר. אנחנו לא אלה טיפשים להתגאות עם החינוך שקיבלנו, שכן אנחנו יודעים כמה עמוקה היא התביעה אם כן, וכמה שום מעלה ממעלותינו אינה באמת שלנו, אלא מיוחסת כבר לאבותינו ורבותינו ומחנכינו. אדרבה, בושם ונכלמים אנחנו מכל יהודי שלא קיבל את החינוך הטוב שלנו, שמתאמץ בעבודת השי"ת, כשאצלו הדברים כלל לא מובנים מאליהם.

אבל הבושה הזאת, היא עצמה הרווח הגדול שלנו. לפחות אינו יכולים ליפול ברשת הגאווה, ואיננו יכולים לייחס שום דבר לעצמנו. הדבר הזה טוב מאוד, ומציל אותנו מרגל גאווה. רצוי אפוא כן להזכיר לעצמו כל הזמן מה החינוך שקיבלנו, פשוט כדי להוסיף לנו עוד שפלות רוח וביטול בתכלית, שנדע היטב כי לא מחכמה ומעבודה יש לנו מה שיש לנו.

"אבא שלי היה קם כל בוקר בשעה שלש", הפליג אהרן יצחק בזכרונות עורגים בפני בני החבורה, "אני זוכר את עצמי כל יום מתעורר כשניגון הגמרא מתנגן בבית. פשוט לא היה אפשר אחרת".

לזמן חיים, שהגיע מבית מודרני מאוד והתייגע קשות להגיע לאן שהגיע, זה היה מזור. "בנשיקל", אתה יכול להסביר לי למה אתה מתגאה באבא שלך?", הקשה.

"אני! מתגאה?!", אהרן יצחק רצה לכווץ את פניו, "הרי אני עומד ומגלה קלוני ברבים, שקיבלתי חינוך נפלא שכזה, ולמרות זאת אני גארנישט שכזה... אתם יודעים שאני לא קם בשעה שלש, אבל גם אם הייתי קם אז, הרי זה פשוט כי כך הורגלתי מנעוריי, איזו גאווה בדיק יש כאן?... אדרבה, כבן לאבא שכזה, שקיבל חינוך טוב כזה, בחיים שלי כבר לא אוכל להתגאות. כל מה שרק אנסה לעשות, לא יהיה לזה שום ערך. החינוך שקיבלתי תובע ממני הרבה יותר, וכל מה שיש לי זה רק מהחינוך שלו.

"אולי אתה, זלמן חיים, שמגיע מבית מודרני, ונשית בעצמך את כל הדרך הארוכה עד לדרך החסידות, ועוד לעבודה פנימית, אתה מסוגל להתגאות במשהו. אני מניח שיש לך נסיונות לא קטנים בגאווה. פשוט אין לך במי לתלות את העבודת שלך. אבל אני, עם הורים שכאלה, אם אנסה להתגאות, אני לא אוהב בעל גאווה, אלא שוטה וטיפש עולמי. אדרבה, אין גבול לבזיונותיי".

בוחר בשייריים

היבת עין, המאיר לנו בדרכו הקדושה את יסודות ההכנעה, מאיר לנו בפרשתנו יסוד נפלא ומבהיל למה תפילת צדיק בן צדיק נענית ותפילת צדיק בן רשע אינה נענית.

וזה לשון קדשו: "ועתה יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה הוא ויעתר לו ה'. פירש רש"י: 'לו ולא לה, לפי שאינו דומה תפלת צדיק בן צדיק לתפלת צדיק בן רשע'. ונוכל לומר על זה, דהנה שמעתי מהצדיק הקדוש רבי זאב מזיטאמיר פירוש 'הבוחר בשיירי זמרה' (תפלת ישחב) - היינו שבורא כל עולמים כ"ה בוחר בשייריים של זמרה, היינו למי שמשמים עצמו כשייריים בשעת זמרה ותפלה. ודברי פי חכמים חן.

ולהבין זה, דהנה עיקר העבודות הוא בחינת ענוה ושפלות באמת, היינו שיתבונן בשכלו כשעומד להתפלל לפני בורא כל עולמים ברוך הוא, שמצד מעשי אינו ראוי לדבר דבר לפניו יתברך ולבקש ממנו גדולה או קטנה, ואפילו פתחון פה לעמוד ולבקש מלפניו אינו ראוי מצד מעשיו, רק אני מבקש מהשי"ת שיעזור לי בזכות אבותי. ובחינת תפלה זו מקובלת לפניו ית', כמאמר הכתוב 'קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת' - היינו שקרוב ה' לקוראיו לקבל תפלתם, כשיקראוהו באמת' - היינו מצד זכות אבות, 'אמת' הוא בחינת אבות, ראש חן סוף (רמז הוא, כי האבות הם הראש והבנים הם הסוף).

העבודה המקובלת לפניו יתברך היא דווקא מתוך ענוה ושפלות אמת, בלי הרגשת זכות עצמית כלשהי, כי כשאנו מציאות בפני עצמנו - אנו יכולים לדבוק במציאותו יתברך האמיתית. דבר זה שייך גם בעבודת התפילה, כפי שמביא ה'בת עין' מדברי האור המאיר, שהאדם אמור להרגיש שאינו ראוי מצד מעשיו כלל, ואז הוא מקבל את רחמי השי"ת. כי כשאדם מרגיש שהוא ראוי,

כוונת 'שמונה עשרה'

למה המחשבות בורחות לנו בתפילת שמונה עשרה? ומהי ההבנה במהות התפילה אשר תסיר את הקושי?

אברהם יצחק: שלום וברכה המשפיע.

משפיע: שלום שלום, וואס הערט זעך?

אברהם יצחק: ברוך ה'. הייתי רוצה לדבר היום שוב על תפלה. כמובן אם המשפיע יסכים.

משפיע: ודאי, למה לא? השיחות האלו נותנים גם לי חיזוק.

אברהם יצחק: ברוך השם בתקופה האחרונה התחזקתי מאוד בתפלה, השיחות האחרונות גרמו לרומם אצלי את כל עניין התפלה, ואני רואה ב'ה שיפור רציני בכל חלקי התפלה.

משפיע: ברוך השם, אני שמח לשמוע.

אברהם יצחק: אבל נושא המחשבות בעת התפלה עדיין מציק לי מאוד. כל תפלה מחדש אני צריך לנהל מלחמה שלימה בכדי להצליח לכוון את פירוש המילות. לכמה רגעים אני מצליח לחשוב את פירוש המילות, ורגע אחר כך פורחות להם המחשבות לכל עבר... כך עוברת עלי כל התפלה, מלחמה שלימה.

משפיע: זה בעצם 'עבודת התפלה'. אחד מן הסיבות שהתפלה נקראת 'עבודה' היא, כי זה עבודה גדולה לרכז ולצמצם את המחשבות. זה באמת עבודה שלימה.

אברהם יצחק: נו, ומה באמת עושים? איך באמת מצליחים להיות מרוכזים בתפלה? זה הרי לא 'תכלית' למצוא את עצמי כמעט כל יום בסוף שמונה עשרה שהרבה חלקים ממנה עברו בלי שאשים לב בכלל... אין איזה עצה לזה?

משפיע: העניין הוא לא עצות. השאלה היא איך ניגשים לתפלה. אם ניגשים בצורה הנכונה לתפלה, חוסכים חלק גדול מהמלחמות. כי עיקר השאלה היא למה המוח שלנו בורח כל הזמן לדברים אחרים? למה כל כך קשה פשוט לחשוב על מה שאומרים? מה כל כך קשה בזה?

אברהם יצחק: זה מן הסתם היצר הרע שלא מניח לאדם להתפלל.

משפיע: זה גם נכון. אבל יש חלק רציני שתלוי בנו. כי אם לא ניגשים כראוי אל התפלה, ממילא בורחות ופורחות המחשבות לכל עבר, והיצר הרע אפילו לא צריך לעבוד...

שהתפילה תעניין

אברהם יצחק: נו, אז מה באמת צריכים לעשות?

משפיע: הדבר הכי נחוץ בתפלה לדעתי הוא, שיעניין אותי הנושאים המדוברים בתפלה! הבה ניקח לדוגמה את ה'שמונה עשרה': שאנו אומרים שלש פעמים בכל יום. אם הדברים שמדוברים שם לא מעניינים אותי בכלל, בוודאי שהמחשבות שלי תפרחנה לכל עבר, כי אני בעצם עוסק עם כל מיני דאגות ועניינים, ופתאום מבקשים ממני לעצור ולהתחיל לחשוב על דברים שלא מעניינים אותי... בוודאי שלא אצליח...

אברהם יצחק: אני לא מבין בדיוק את כוונת המשפיע. מה פירוש שיעניין אותי הנושאים המדוברים? איזה נושאים?

משפיע: אם אנחנו מדברים עכשיו על שמונה עשרה, שם לבד מדובר על כמה וכמה עניינים, מדברים שם על תשובה, על מזילה, על גאולה, על רפואה, על פרנסה, על קיבוץ גלויות ישראל, בניין ירושלים ובית המקדש, וכו' וכו', אדם נעמד להתפלל, ויכול מאוד להיות שכרגע בכלל לא מעסיק אותו האם הקב"ה מחל לו על עוונותיו, וכרגע אין לו איזה חולה מסוים שהוא צריך להתפלל עליו, וכרגע לא בוער לו אם כלל ישראל כבר חזרו לארץ ישראל ואם כבר נבנה בית המקדש...

אברהם יצחק: מה? יש בן אדם שלא מעניין אותו שיבנה בית המקדש ויבוא המשיח?

משפיע: לא. בוודאי אם יעצור ויתחיל לחשוב זה יעניין אותו. זה לא רק יעניין אותו, וזה אפילו יכאב לו! אבל כרגע זה לא מעסיק את המחשבות שלו. פשוט כי הוא לא חשב על זה, וכרגע יש לו כמה וכמה דאגות ועניינים אחרים המעסיקים את מוחו, ויכול להיות אפילו שיש איזה כמה עניינים שהוא רוצה לפעול ישועה עליהם עתה בעת התפלה, והוא עוסק בזה, וממילא שאר החלקים בתפלה אינם מעסיקים את מוחו ולבו כרגע. ומה קורה? ברור שהאדם הזה רוצה מאוד לחשוב

ולכוון כל מילה שהוא אומר, אבל זה לא בא מבפנים, כי לא זה מה שמעניין אותו כרגע.

קח למשל דוגמה אחד שלוחץ לו מאוד כרגע עניין הפרנסה, והוא מאמין ושהתפלה הוא המקום הנכון לפעול את הישועה. הרי הוא ניגש לכתחילה אל התפלה מתוך מחשבה להגיע אל ברכת 'ברך עלינו' ולא התפלל ב'שומע תפלה', וכך הוא מתחיל להתפלל, וכמובן שהוא רוצה לכוון את פירוש כל המילות שהוא אומר בתפלה, אבל המחשבות מתעופפות לכל עבר, כי בעצם מחשבתו ולבו עוסקים בדאגת הפרנסה שלו, וכרגע לא מעסיק אותו בקשת התשובה, בקשת הסליחה, ומי כבר מדבר על קיבוץ נדחי ישראל והשבת השופטים למקומם, שבקושי יודע מה זה, ובקושי מבין עד כמה הצורך הנחוץ לזה... ובינתיים פורחות להם המחשבות, ולא פלא שהמחשבות שלו מגיעות עד אמריקה...

ולכן, בכדי שהמחשבות שלנו יהיו מחוברות אל המילים, צריכים ראשית כל לעצור ולעורר בקרבנו התעניינות ורצון אל הדברים שאנו עומדים להתפלל עליהם. צריך לקלוט ולהפנים שנחוץ לי מאוד לקבל מהש"ת חכמה ודעת, נחוץ לי מאוד תשובה וסליחה, אני רוצה מאוד שיתרפאו חולי ישראל, ושיבנה בית המקדש. אם זה בוער לי, ואני מעוניין שזה יקרה, ממילא יהיו המחשבות שלי עוסקים גם הם בעניינים האלו.

אברהם יצחק: אז כל זמן שלא מעניין אותי כרגע כל חלקי התפלה לא אוכל לכוון פירוש המילות?

משפיע: בוודאי תוכל. אבל זה יהיה עבודה שלימה. כי אדם מסוגל לרכז את מחשבותיו ולצמצם אותם אל הדיבורים שהוא אומר. אבל אם זה דבר שלא מעסיק ומעניין אותו, תהיה זאת עבודה קשה מאוד. וכמו שכבר אמרתי לך שבשביל זה לא צריכים אפילו את היצר הרע, כי המחשבות נמשכות מאליהם אל המקום שהלב חפץ.

אברהם יצחק: נו, אז איך עושים את זה? איך עושים שהנושאים האלו יעניינו אותי?

תפילה על הבריאה כולה

משפיע: הדרך לזה, היא כשקולטים שהתפלה לא נועדה רק עבור מילוי הצרכים האישיים שלנו, אלא משהו הרבה יותר, כי באמת עיקר המטרה והתכלית של התפלה היא בשביל תיקון הבריאה! כל הבריאה כולה מקבלת שפע מהתפלה שלנו, ותיקון ושלמות העולמות כולם תלויים בתפלה של כל אחד ואחד מאתנו.

כאשר קולטים שזה עיקר מטרת התפלה, מקבלים חשק והתעניינות בכל פרט ופרט מהתפלה, כי הנושא הוא לא איזה דבר מעיק עלי ומציק לי באופן אישי, אלא אני מבין שיש צרכים ודאגות הרבה יותר גדולות, מדברים כאן על תיקון והמשכת השפע לכל הבריאה כולה, ואני הקטן זוכה לעשות את העבודה הזאת! זה מה שמעניין אותי! לעמוד לפני המלך ולהתפלל לפניו ולומר לפניו את המילים הקדושות האלו, ולבקש מלפניו את כל הבקשות הכתובות בסידור התפלה, ועל ידי זה להמשיך שפע רב ועצום ולתקן תיקונים נפלאים. ככל שקולטים יותר את הדבר הזה, זה נהיה יותר מעניין עבורי, וממילא יתרכזו המחשבות שלי סביב המילים האלו.

אברהם יצחק: זה נראה עבודות גדולות מאוד. המשפיע זוכר שהוא מדבר אל בחור? ... 'תיקונים נפלאים' 'השלמת הבריאה' - זה נראה דברים גדולים וגבוהים ששיכים לאנשי מעלה עובדי השם...

משפיע: זה נראה אמנם דברים גבוהים, אבל יסוד הדברים הם דברים פשוטים השייכים לכל אחד. ננסה לברא ולפסח את הדברים. הקב"ה ברא בריאה בשביל איזה תכלית, והתכלית הזאת יכולה להעשות רק על ידינו. זה דבר פשוט ויודע, וכל אחד יודע את זה כבר מראשית לימוד החומש בפרשת בראשית שכתוב שם שהקב"ה לא המטיר מטר על הארץ לפני שהיה אדם הראשון בעולם שהתפלל וביקש על הגשמים, זאת אומרת שאפילו שהגשם וכל הצומח בעולם נצרכים לתיקון הבריאה, זה לא יצא אל הפועל כל זמן שהאדם לא עושה את עבודתו ולא מתפלל את תפלתו.

אברהם יצחק: נו, אבל שם מדברים על אדם הראשון שאין לנו שום השגה בגדולתו וקדושתו...

משפיע: נכון, שם מדברים על אדם הראשון, אבל היסוד הזה שלומדים משם נאמר על כל אחד ואחד מאתנו, כמו שכתבו בכל הספרים כולם, שתיקון הבריאה כולה שייך רק על ידי כלל ישראל, וכל יחיד ויחיד מכלל ישראל צריך להשלים את חלקו בתיקון הבריאה, ואת החלק הפרטי הזה לא יכול אף אחד אחר להשלים! אבל, זה ברור שאין לנו שום מושג מה הוא התיקון שאנו צריכים לתקן ואיזה חסרון לנו צריכים להשלים, וזה בדיוק המתנה שהעניקו לנו אנשי כנסת הגדולה שסידרו ותיקנו לנו את נוסח וסדר התפלה, שבנוסח ובמילים האלו כלולים כל הצרכים וכל החסרונות וכל ההשלמות של כל הבריאה כולה, ובשעה שאנחנו אומרים לפני הקב"ה את המילים האלו בכוונה הלב, ולפחות בכוונת פירוש המילות, נעשים התיקונים האלו בכל העולמות כולם!

אברהם יצחק: אז בעצם התפלה לא נתקנה כלל בשבילי? התפלה נתקנה רק בשביל תיקון הבריאה? ומה עושים כאשר אני רוצה פרנסה או רפואה וכדומה, איפה מתפללים על זה? לא מכוונים בדרך עליו או ברפואנו על הצרכים האישיים?

משפיע: בוודאי שזה נכלל בשמונה עשרה. כל הצרכים האישיים שלנו נכללים בתוך תיבות התפלה. כי שמונה עשרה הוא המקום שבו לשפוך לב ושיח לפני הקב"ה על כל צרכינו וחסרונותינו, אלא שהסברתי לך עתה שבתוך המילים האלו כלולים עוד הרבה הרבה תיקונים והשפעות לכל הבריאה כולה. וממילא כאשר אני עומד להתפלל אני לא צריך רק לחשוב על מה שחסר לי באופן אישי, אלא אני צריך לקלוט שבתפלה שלי תלויים הצרכים וההשפעות של כל הנבראים כולם, והם עומדים ומצפים שאעמוד לפני הקב"ה ואבקש את הבקשות שלי, וכאשר אבקש את הבקשות האלו עם המילים והנוסח שכתבו לנו אנשי כנסת הגדולה - יהיה כלול בבקשה הזאת כל השפע והתיקון השייך לכל הבריאה כולה.

אברהם יצחק: אולי לכן כל התפלות והבקשות בשמונה עשרה הם בלשון רבים, ברך עלינו, רפואנו, סלח לנו, וכדומה.

משפיע: נכון מאוד. כי כאשר אני מתפלל ומבקש על איזה צורך או חסרון שאני מרגיש, אני מתקשר עם הצורך הזה שיש בכללות הבריאה, ובתפלה שלי נמשך שפע להם גם, וכך עושה התפלה הפרטית שלי רושם ותיקון בכל העולמות כולם. ואם עמיק עוד קצת נקלוט שאכן זה היא הסיבה שהקב"ה עשה לנו כל מיני חסרונות וצרכים, והסיבה היא בגלל שתיקון הבריאה תלוי דווקא בנו, ורק אם אנו נתפלל ונבקש מהקב"ה יימשך שפע לכל הבריאה, לכן ברא אותנו הקב"ה עם חסרונות וצרכים, וכך כאשר נתפלל ונבקש מאת הקב"ה על עצמינו, ונקלוט שבבקשה הזאת כלולים כל תיקוני הבריאה, יימשך ממילא תיקון והשלמה בכלליות הבריאה.

אברהם יצחק: למעשה מה אני צריך לחשוב בכדי שכל התפלה תעניין אותי באופן כל כך חזק עד שכל המחשבות שלי יהיו מרוכזים בתפלה?

משפיע: העיקר הוא לקלוט שכל הבריאה עומדת וממתנה לי! כל השפע בבריאה תלוי רק בי! זאת אומרת שאפילו אם כרגע אני לא מרגיש צורך להתפלל על רפואה, אבל ברגע שאני יודע שרפואת כל חולי ישראל תלויים בתפלה שלי - בוודאי יעניין אותי מאוד להתפלל ולבקש על זה. וכך גם אם אדע שקיבוץ נדחי ישראל והתיקון הנדרש להשלמת כלל ישראל בארץ ישראל ובנין בית המקדש תלויים בי ובתפילתי - בוודאי יעניין אותי מאוד להתפלל ולבקש על זה! נקודת הדבר היא, שאני קולט שהתפלה לא מיועדת רק בכדי לפעול בשבילי את הישועות שאני צריך! התפלה היא הרבה יותר מזה! בתפלה שלי כלולה כל הבריאה! על ידה אני מביא שפע לכל הבריאה כולה! זה זכיה מיוחדת ומתנה שאין כדוגמתה, שאנו זוכים להתפלל את התפלה הקדושה ולהוציא מפינו את המילים הקדושות שתלויה בהם תיקוני הבריאה כולם. כאשר קולטים את זה, נהיים מאוד מעוניינים להתפלל, וממילא כאשר עומדים בתפלה נמשכים המחשבות ממילא אחרי המילים שאומרים.

אברהם יצחק: זה רעיון חדש שאף פעם לא חשבתי. אנסה להתבונן בזה, ואקוה שזה אכן יעזור.

קבלת אורות

מה זה 'אורות'? ומה בין 'אורות' של שבת ל'אורות' של יום טוב? ולמה ל'אורות' של יום טוב נגשים מתוך עבודה, ולאורות של שבת מתוך מנוחה ושלווה?

ואהבתו האין סופית שלו ית' להתגלות אלינו. ואם כן הכלי הוא לקלוט את האמת הזו שאין לנו שום כלי אל אורו ית', ואין לו שום מקום בבריאה אילולי שהשי"ת אוהב אותו ורוצה בו באהבה בלתי מוגבלת, שאז אכן הש"י מתגלה אלינו באהבתו האין סופית.

א

אהבה שאין לה כלי

ורואים דבר פלא אצל כלל ישראל, שלמרות שקדושת שבת היא קדושה הרבה יותר גבוהה מקדושת יום טוב, ביום טוב, יהודים הרבה יותר 'יוצאים מעצמם' בעבודות ובענייני החג, לעומת שבת; בפסח עם החומרות, ובשבועות עם הרצינות של קבלת התורה, ובראש השנה עם הפחד של יום הדין, לעומת זה לשבת נגשים יהודים בשלווה ובמנוחה, וההידור בשבת הוא דווקא כמה שיותר מנוחה, וכמה שיותר עונג ושלווה, וכל המרבה בעונג ובמנוחה הרי זה משובח, ויש שיתפלאו על כך, שהרי שבת זה קדושה הרבה יותר גבוהה מקדושת יום טוב ודווקא אז נחים ושובתים?

הקושיא הזו מזדקרת לפעמים ב'שבת בראשית' (בשנים רגילות, לא כשנה זו שזה עדיין היה חלק משמיני עצרת) אשר צדיקים אמרו שזה התכלית מכל המועדים והימים הנוראים, ודווקא אז כבר נחים ושובתים ולא עוסקים בעבודות רמות?

אלא שהסיבה היא כאמור, כי דווקא בגלל ששבת הוא האור הכי עליון, וזה גילוי עצמיות אורו ית' אלינו כפי שמאיר בעולם האצילות, דווקא בגלל כן, הכלי האמיתי לאור השבת, הוא דווקא זה שהאדם אינו עושה מאומה. אמנם כל ההכנות לשבת אכן עוזרות ומועילות, אך הכלי האמיתי והמרכזי כדי שאור השבת ישרה עליו, הוא דווקא זה שהאדם קולט היטב שאין לו מאומה, והוא לא יכול לעשות מאומה והשי"ת רוצה בו בגלל שהוא רוצה בו, למעלה מכל הסבר והשגה. ולכן האדם עומד בשבת דווקא במצב הכי טבעי שלו, הוא נח ומתענג בשקט ובשלווה כמו שהשי"ת ברא אותו, ושש ושמש בכך שהשי"ת באהבתו האין סופית רוצה בו ואוהב אותו כמו שהוא נראה. בלי שצריך ובלו שיכול לעשות על כך מאומה.

ולכן כל התכלית של הימים טובים זה ה'שבת'. אנו אמנם צריכים את הימים טובים, כדי שנעמיד את עצמנו ונכניס עצמנו לקדושה, אך אז אנו מגיעים לתכלית שמתחיל לגלות מ'שבת בראשית' ואילך, שהוא מה שהשי"ת בעצמו מתגלה עלינו בשבתות, שעל כך לא שייך שום עבודה ושום כלי לאור כזה, כי אם להיות את אותו הנברא הקטן והשפל בטבעיותו ובפשטותו, בדיוק כפי שהבורא ברא אותו.

הרחמן הוא ינחילנו.

מעובד מתוך שיעורי הקבוע של המשפיע הגה"ח ר' בן ציון אפל שליט"א

מושג של השראת הנפש, כשבעצם גם כל הבנה פשוטה שהנפש מתחברת, זה סוג של אור והשראה שהנפש קולטת, גם למשל כשאומרים על דבר אחד שהוא 'גבוה' מול דבר אחר שהוא 'נמוך' הבנת המשמעות של 'גבוה' ו'נמוך' זה משהו שהנפש קולטת. 'רובוט' לדוגמה שיחשוב על המושג של גבוה ונמוך, לא 'יבין' את זה, הוא לא יתחבר למשמעות הדברים, אך כשהאדם מבין הנפש שלו מתחבר לעניין הזה, ואכמ"ל ותן לחכם ויחכם) וכמוכן שאור כזה רחוק מאד מדרגת ה'אור' של יהודי שמרגיש טעם בתפילה... על דרך זה יש דרגות לפנים מדרגות בהשראה העליונה ששורה בנפש האדם, אשר זה אכן תלוי תמיד בהתבטלות של האדם, אשר כמה שהוא יותר מתבטל הוא כלי להשראה עליונה יותר- אור עליון יותר, שהשי"ת יאיר עליו מלמעלה.

ב

'קבלת' שבת

ומתוך כך ניכנס להבין בס"ד עניין יסודי, בהבדל שבין 'אורות' של שבת ל'אורות' של יום טוב.

אחד ההבדלים שרואים בין שבת ליום טוב, הוא שלעומת יום טוב אשר תיכף בכניסת החג נגשים מיד ל'ברכו' החגיגי, הרי שבשבת כשנכנסת השבת, ההנהגה היא אחרת, יש עבודה של 'קבלת' שבת' ועבודה של 'ימתין לביאת השבת', עד שמגיעים אל ה'ברכו'.

והעבודה הזו של 'קבלת' שבת' וההמתנה לשבת' היא הביטוי אל המיוחד באור של שבת קודש, שהוא אור שכולו מופיע רק מצד השי"ת, והאדם אינו יכול להיות כלל כלי לאור הזה, ולכן מה שהוא צריך כדי לזכות לאור השבת, זה רק להמתין לשבת, דהיינו, כאדם שלא יכול לעשות מאומה כדי להתקרב אל המלך, כי אם להמתין שהמלך ירחם עליו, זהו הכלי לאור השבת, דווקא ככל שהאדם עומד בידיים ריקות כעני בפנת, וממתין רק להשי"ת שהוא ירחם עליו ויפיע עליו את אורו.

ובעצם, כל עניין של אור הוא דבר שמופיע מלמעלה ואינו תלוי באדם, וכאמור, אך עדיין, באור של יום טוב לדוגמה, זה עדיין אור המחובר ומותאם לכלים של האדם, דהיינו שהכלי לאור החג, הוא כמה שהאדם יחשוב ויתבונן על עניין החג והקשר המיוחד המתגלה בו ומתעסק בענייני ומצוות החג, שאז השי"ת יאיר עליו האור מלמעלה ויקבל השגה עליונה בעניין, הרבה יותר ממה שחשב והשיג. אך באור של שבת, כל הכלי הוא עצם זה שהאדם קולט שהשי"ת רוצה להאיר את אורו עליו, שעל כן הכלי היחיד הוא להפוך ל'מקבל', לשבת ולהמתין לביאת השבת, ולערוך סדר של 'קבלת' שבת. כיון שהאור של שבת הוא אור עליון של עולם האצילות, שהשי"ת בעצמו מופיע שם ללא כל לבוש, שהאדם אינו יכול כלל להביא מצדו שום כלי לאור העליון של השי"ת בעצמו, וגילוי האור הזה יכול להיות רק מצד רצונו

יש מושג ידוע הנקרא 'אורות'... מהי ההגדרה של 'אורות'? זוהי שאלה נפוצה השגורה על פיהם של מתחילים בעבודת ה', שמתקשים לפעמים להבין את המושג המופשט הזה.

וההסבר הפשוט לכך, שכשמדברים על השראת קדושה ששורה על יהודי אנו קורים לזה 'אור', הוא בגלל ש'אור' הוא הדוגמא הכי טובה למציאות רוחנית מופשטת שנוכחת בתוך חיי האדם ואופפת את כל כולו; הראייה באמצעות קרני האור זה המציאות הכי מופשטת במערכת האדם, אפילו חושי הריח והטעם, וכך גם הקול והדיבור יש להם איזה מציאות חומרית זעירה בתוך הגוף, לעומת האור והראייה שזה כח מופשט ורוחני לחלוטין, ומאידך זה גם הכח שהכי נוכח בתוך החיים יותר מכל חוש אחר, ואדם שאינו רואה חשוב כמת. האור זה כמו החיים עצמם.

הביטוי הכי מתאים אם כן, כשמבקשים לבטא השראת קדושה שיהודי זוכה בתפילה או בזמני קודש, אשר כובשת את כל המציאות שלו הוא, 'אור'.

א

מעבר לשליטה

הקושי של 'אורות' הוא רק זה מה שזה לא תלוי בשליטת האדם, זה משהו שהשי"ת צריך להאיר מלמעלה והאדם לא יכול למשוך את זה בכוחות עצמו, אם מאיר לו מאיר לו ואם לא מאיר לא מאיר; יכול חתן להכין לעצמו סדר יום מלא וצפוף מה לעשות ב'יום החופה', אך את ה'אור' של יום החופה, הוא לא יכול למשוך לעצמו גם אם יהפוך את העולם, זה משהו שצריך לבוא מלמעלה.

זו הסיבה לרבים המסתבכים עם המושג של 'אורות', ומחליטים לפעמים שזה עניין שאינו שייך להם, זה אכן בגלל הקושי הנפשי הזה להתבטל אל משהו שמעבר לשליטה, שקל להם יותר להחליט שאורות בתפילה או במועד קדוש זה לא משהו נחוץ, ולהוציא את זה מתחום עניינם. ובאמת שזה טעות, שהרי כל אחד מבין שהמועדים הקדושים אינם יום של אוסף מנהגים שונים ומצוות שונות, וכן התפילה זה לא איזה ליקוט של פסוקים שצריך לומר, וברור שיש כאן מכוון פנימי, שהוא אכן ה'אור' והשראת הקדושה של המועד, או של התפילה, אשר אמור לשנות את האדם מבפנים ובונה בנפשו רובד נוסף של קירבת ה', ואל הנקודה הזו מכוונים כל ענייני התפילה, או כל מנהגי החג.

[זה צריך להאמר בחדות: יהודי שלדוגמא אמר את כל הפסוקים והתפילות של ראש השנה, ונהג בכל המנהגים וכו', אך לא קלט את העניין שהוא עומד ביום הזה לפני ה', לא היה לו ראש השנה! היראת שמים שראש השנה צריכה להכניס ביהודי לא הפכה לחלק ממנו! כדי שיהיה ליהודי ראש השנה, אנו אכן מוכרחים להגיע לחסדי ה' שיאיר עלינו את אור היראה מלמעלה ואור העמידה לפניו ית'; כמוכן שצריך לזכור את סדר הדברים, שכמו בכל סדר השפעה מלמעלה, תפקיד האדם אינו להתעסק בשפע כי אם בכלים, וגם אם אנו שואפים לאור, אין לנו להתעסק באור כי אם במוטל עלינו לעשות למעשה מה שצריך, אבל מוכרח שתהיה שאיפה אל האור].

ו'אור' הוא אמנם שם כללי שמשמשים עמה על כל

רשימה / כללי וחיצוני קודש ממאורי החסידות

'כי בי חשק ואפלטוה' עיקר העבודה היא החשק, ועל ידי זה 'ואלחצהו' מן הגלות

המגיד הקדוש ממעזריטש זיע"א

